

Zadeva dr. Žgeča.

Iz Maribora poročajo, da je gosp. dr. Žgeč v domači oskrbi in izven nevarnosti. To vest bodo z veseljem sprejeli vsi številni njegovi znanci in prijatelji med učitelstvom, ki so trepetali za njegovo življenje. Usoda dr. Žgeča je učiteljske kroge močno pretresla in tudi mi ne moremo ravnodušno iti mimo slučaja, ki je preznačilen za razmere, v katerih se mora pri nas uveljavljati učiteljski idealist in propagator novih smeri v vzgoji. Nimamo mnogo takih mož, ki se iz čistega idealizma posvetijo pedagoškemu študiju, zato jih vemo ceniti. O zadevi hočemo še spregovoriti, danes ugotovljamo samo, da je slučaj dr. Žgeča marsikomu odprl oči za dejstva, mimo katerih je šel doslej brez zanimanja in razumevanja. Mnogo smo zamudili, ko se nismo dovolj zanimali za naš dijaški naraščaj in za pogoje in razmere, v katerih dorasča in zori. Znaprej moramo podvojeno pozornost posvetiti tudi temu vprašanju. Učiteljska izobraževališča morajo postati središča in ognjišča pedagoškega našega življenja.

Danes pričujemo samo izjavo učiteljskega zbora prevaljske šole, kjer je dr. Žgeč deloval kot učitelj pod vodstvom ranjšega Koširja, ki je slovel kot odlični pedagog praktični. Izjava nam osvetljuje en moment poleg raznih drugih, ki so dr. Žgeču oteževali in zagrenjali njegovo delo ter ustvarili v njem ono duševno depresijo, ki ga je gnala do usodnega koraka.

Z ozirom na govorico, ki se je širila v nekaterih mariborskih krogih, da je bilo delovanje g. dr. Žgeča na prevaljski šoli tako, da je o njegovih neuspešnih govorila vsa Meziška dolina in da v svojem razredu ni imel nobene discipline (!), izjavljamo podpisanci kot njegovi tedanji tovariši(ice) sledeče:

Za to govorico smo izvedeli žal šele sedaj. Ogorčeni jo zavračamo, ker je absolutno brez vsake osnove.

Podpisani smo bili priča njegovemu delovanju in po našem prepričanju, naših izkušnjah in opazovanjih je bilo to delovanje vzorno. Velik je bil zlasti že po kratki dobi njegovega delovanja njegov vzgojni vpliv na izročeno mu deo. Pri hospitacijah smo imeli priliko opazovati tudi njegov metodični postopek, ki je bil v naših očeh vedno odličen, ne da bi bili pripisovali to samo njegovi skrajno vestni pripravi. Vse njegovo delovanje je bilo pri pouku posameznih predmetov je imelo odločno vzgojno smer in bilo prožeto pedagoške zavesti.

Idealnejšega, skromnejšega tovariša, pridnega kot mravija, si ne moremo predstavljati, pa tudi ne resnejšega in temeljitejšega pedagoga kot je dr. Žgeč. Žal nam je vsem, da smo ga že po preteku petih mesecev zopet izgubili. S svojo srčno omiko nas je vse priklenil nase.

Vest o njegovi usodi nas je zato tudi globoko pretresla, saj smo poznali vsi njegov mehak in dober značaj. Poznali smo pa tudi njegovo brezprimerno požrtvovalnost za dobro stvar. Zato smo pričakovali baš od njega, da bo naše pedagoško polje dobilo v njem vestnega orača.

Kako je mogla torej nastati gornja govorica, nam je neumljivo. Predstavljati si moremo le, da se je raztrosila iz zlohotnega namena. Ako se to ugotovi, potem hočemo brezobzirno povedati še več.

Na Prevaljah, dne 17. maja 1927.

Karel Doberšek s. r. Franja Braz s. r. Janja Lebič s. r. Ida Pečnik s. r. Ivan Lebič s. r. Drago Domnik s. r.

Naša društvena zborovanja.

Odmev Knafličeve okrožnice pri okrajnih učiteljskih društvih. — Osnova UJU so okrajna učiteljska društva, ne pa razni »akcijski« in »spravni« odbori, ki nimajo od nikogar pooblastila.

Sklepi društev:

Tov. Knaflič je razposlal na sreska društva pod firmo nekega »spravnega odbora« več točk, o katerih naj bi naša društva razpravljala. Točke obsegajo: 1. nar. ed., 2. izmenjava ožjega sosveta, 3. likvidacija »Edinstva«, imetje in dolgove naj bi prevzelo UJU, 4. »Učiteljski Tovariš« naj piše v smislu točke prve (!), 5. tiskovne težbe naj se ustavi in poravnajo, 6. vsi delegati morajo zastopati te sklepe, če jih sprejmejo društva. Društva, ki so prejela proglas tov. Knafliča, so na zborovanjih zavzela sledeče stališče:

I. PREDLOGI SOGLASNO SPREJETI NA ZBOROVANJU UČIT. DRUŠTVA ZA LJUBLJANSKO OKOLICO dne 25. maja 1927.

Okrajno učiteljsko društvo za ljubljansko okolico, ki šteje 230 članov, odklanja predlog tov. Knafliča in njegovih šestih tovarišev, ker jih ni nihče pooblastil, ne poverjeništvu, ne kako društvu, da razpošilja okrožnice na vsa sreska društva UJU. S tem so kršili organizacijsko disciplino. Pozivamo svoje delegate, da zahtevajo od delegacije na pokrajinski skupščini, naj ista proti njim postopa najstrožje po pravilih.

Ostajamo na stališču, ki smo ga zavzeli na zborovanju 20. novembra 1926 glede narodnega edinstva in sicer: Z ozirom na ustavo, na katero smo prisegli in po kateri moramo vzgajati deca in ljudstvo v duhu narodnega edinstva in v svesti si, da to tudi izvršujemo, je nepotrebno to še posebej povdarjati in bi vsako tozadevno povdarjanje le vzbujalo dvom o naših lojalnih tendencah. Zato smatramo, da je vsak tozadeven predlog neumesten in odveč.

Poverjeništvu se poziva, da vztraja neomajeno naprej na stališču strogo strokovno stanovske organizacije brez vsakih priveskov in da enake pogoje, kakor jih stavljajo navedeni, kratkoma odkloni, ker ne soglašajo s smernicami stanovske politike. Poverjeništvu se izreka popolno zaupanje za dosedanje delo.

II. KRŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO — MOKRONOŠKI ODESEK je sprejel na zborovanju 25. maja t. l. sledečo resolucijo: Okrožnico tovariša Knafliča odločno odklanjamo, ker je to kršitev stanovske in organizacijske discipline, da brez pooblastila poverjeništvu oziroma kateregakoli društva razpošilja samolastno take okrožnice. Tak postopek zasluži najstrožji ukor s strani pokrajinske skupščine.

Temeljna naša zahteva je, iskreno priznanje popolnega stanovskega edinstva brez ozira na izvenstanovsko opredelitev članstva, preko katere ne sme iti noben kompromis.

Članom ožjega sosveta izrekamo popolno zaupanje, ker vodijo organizacijo strogo v zmislu mandata, ki so ga dobili na pokrajinski skupščini v Celju.

Ne vidimo potrebe, da bi odstopal katerikoli član poverjeništvu, ker tudi ob vstopu članov »Slomškove zveze« ni nihče zahteval kakih osebnih izprememb ali zastopstva v ožjem sosvetu.

Tovariši iz nasprotnega tabora naj pokažejo iskrenost do edinstva z likvidacijo »Edinstva«, s katerim so faktično oni razdvojili naše stanovske vrste.

= CELJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO zboruje v soboto 11. junija v mestni osnovni šoli. Na dnevnem redu so: zapisnik, društvene zadeve, predlogi in instrukcije delegatom. To zborovanje bo zaeno občini zbor, kjer se bo objavil rezultat tajnih volitev. Te dni prejmete vsi člani glasovnice ter pošljite zaprte kuverte potom šolskih upraviteljev tov. Jankoviču, osnovna šola v Vojniku. Do 8. junija morajo biti glasovnice pri volilni komisiji. Pripravite predloge za delate!

= UČITELJSKO DRUŠTVO ZA ORMOŠKI OKRAJ izleti 18. junija t. l. v Slatino Radence, kjer se vrši redno zborovanje. Začetek ob 10. uri. Dnevni red: 1. Društveno zborovanje, 2. Ogledovanje zdravilišnih naprav, 3. Po obedu izlet v Kapelo. Odhod iz Ormoža z vlakom ob 7. uri 15 minut, prihod v Ormož ob 19. uri 37 minut. Izlet se vrši pri vsakem vremenu. — Odbor.

= UČITELJSKO DRUŠTVO UJU ZA KOČEVSKI OKRAJ zboruje v soboto, dne 11. junija t. l. ob 9. uri pri Sv. Gregorju nad Ortnekom s sledečim dnevnim redom: 1. Predsednikovo poročilo, 2. Predavanje tovariša Dolgana »O vplivu tehnike na moderno šolstvo«, 3. Določbe novega finančnega zakona za leto 1927/28, in naš poslabšani položaj. (Referira tov. Mervič). 4. Poročilo istega o občnem zboru tiskarne, 5. Končne odločitve glede počitniškega tečaja, 6. Slučajnosti. — Za kosilo naj se udeležniki javijo po dopisnici tov. upravitelju pri Sv. Gregorju vsaj tri dni prej. — Predsednik.

= UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SREZ DOLNJA LENDAVA bo imelo svoj redni občini zbor dne 10. junija 1927 v Turnišču v osnovni šoli. Začetek točno ob 9. uri. Dnevni red občnega zbora je sledeči: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora, 2. Tajnikovo in blagajnikovo poročilo, 3. Volitve, 4. Volitev delegatov za pokrajinsko in državno skupščino, 5. Referat tov. Franca Skulja o narodno-obrambnem delu C. M. družbe, 6. Dopisi, 7. Slučajnosti. — Občini zbor se bo vršil torek 10. junija, to je v petek, na kar se opozarja članstvo. To pa radi tega, kar pride na občini zbor tov. Skulj, ki bo predaval drugi dan tudi na zborovanju mursko-soboškega društva. — Odborniki naj se zbero pol ure prej, ker se vrši odborova seja. — Za odbor: Horvat, t. č. tajnik.

= UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SREZ LJUTOMER-GORNJA RADGONA zboruje v soboto, dne 11. junija 1927 pri Sv. Juriju ob Ščavnici s sledečim dnevnim redom: 1. Zapisnik zadnjega zborovanja, 2. Dopisi, 3. Razne stanovske in šolske zadeve, 4. Poročilo iz »Narodne Prosvete« in »Učitelja«, 5. Nastop tov. Ivajnšiča in Žerjava, (Delovna šola s praktičnim poskusom), 6. Slučajnosti. — Z ozirom na važnost in zanimivost predavanj o delovnem pouku, združen s praktičnim nastopom, se nadeja odbor polnoštevilne udeležbe.

= UČITELJSKO DRUŠTVO SREZOV MARIBOR, DESNI IN LEVI BREG zboruje 11. junija t. l. v Rušah. Dnevni red: 1. Pozdrav, otvoritev in dopisi, 2. H. Bregant: Kratke črtice iz znamenite ruske zgodovine, 3. Predlogi za pokrajinsko skupščino, 4. Slučajnosti. Pripombe: a) odhod iz Maribora glavni kolodvor nekako ob 10:30, b) Predlogi naj bodo spisani na eni strani pol pole, c) Zaradi obeda naj tovariši šolski upravitelji pravočasno javijo tov. Bregantu v Ruše, koliko oseb dotične šole se misli obeda udeležiti. Po obedu ogled ruških tovarov. Na veselo svidenje!

= UČITELJSKO DRUŠTVO UJU ZA ŠMARSKO-ROGASKI OKRAJ bo zborovalo v ponedeljek 13. junija 1927 ob 10:10. uri v Rogatcu. Dnevni red: 1. Zapisnik, 2. Dopisi, 3. Narodno-obrambno delo C. M.

družbe in naše šolstvo — poroča družbin tajnik tov. Fr. Skulj, 4. Sadjarstvo — predava tov. Al. Pucelj, 5. Volitev delegatov za pokrajinsko in glavno skupščino, 6. Predlogi za pokrajinsko skupščino, 7. Slučajnosti. Tov. blagajničarka prosi, da se zaostala članarina čimprej poravnava.

= UČIT. DRUŠTVI ZA KRANJSKI IN RADOVLJSKI OKRAJ zborujeta 11. junija točno ob 8. uri v mali dvorani »Narodnega doma« v Kranju. Gospa Jocičova predava o »naši duševni vzgoji«, tov. Mrovlje nadaljuje svoje poročilo o »Podmladku Rdečega križa«, med tem, ko se izvrši volitev delegatov za pokrajinsko in državno skupščino. Po razgovorih glede predpripav za skupščino se sestavi posebni odseki. Kdor se želi udeležiti skupnega obeda, naj to takoj prijavi šolskemu upravitelju na Primskovem pri Kranju. Pred zborovanjem se ne bomo mudili s prijavi. Udeležbo prijavi pravočasno sreskemu poglavarju. Udeležite se občnega zbora »Učit. konvikt!« — Predsednika: Zagar — Lapajne.

Poročila:

+ UČITELJSKO DRUŠTVO MARIBOR ZA DESNI IN LEVI BREG. V tajniškem poročilu v 40. številki »Učit. Tovariš« se je vrnila pomota v toliko, da je tov. Knaflič res predlagal, da se naj dopis UJU števil. 849 ne vzame na znanje in da se naj o njem ne razpravlja in ne sklepa, kar je tudi plenum molče odobril. Ni torej res, da bi ga bil plenum odklonil in s tem vrgel sum brezplodnega diskuriranja na tov. Knafliča.

TEČAJ ZA GOSPODINJSTVO IN ZA DOMAČO IN ŠOLSKO HIGIJENO.

Oblastni odbor Podmladka društva Rdečega križa priredi v letošnjih velikih počitnicah, in sicer od 4. julija do 4. avgusta 1927 tečaj za gospodinjstvo in za domačo in šolsko higijeno.

Namen tega tečaja je, da se učiteljice osnovnih, meščanskih in srednjih šol pripravijo in moralno obvežejo za delo v Podmladku Rdečega križa ter si dopolnijo svoje znanje iz domačega gospodinjstva in posebno iz praktične higijene, na kateri mora sloneti celokupno domače in šolsko življenje. Po dovršenem tečaju bodo učiteljice na svojih organiziranih šolah snovale tudi kuhinje Podmladka Rdečega križa, v katerih bodo delovale in se učile mladenke najvišjih razredov ter po možnosti tudi tiste, ki so dovršile šolo.

Poučevalo se bo: 1. gospodinjstvo; 2. otroška higijena, nega in prehrana; 3. splošna higijena; 4. higijena žene; 5. prva pomoč pri nezgodah; 6. nalezljive bolezni; 7. tuberkuloza; 8. alkoholizem itd.

Za tiste udeležence, ki ne bodo stanovali pri svojih, je brezplačno stanovanje preskrbljeno v »Mladiki«. Prehrano si bodo udeležence same preskrblevale v gospodinjški šoli in zanjo plačevale po dnevnih cenah. Pouk bo brezplačen. Učiteljice osnovnih, meščanskih in srednjih šol, ki se žele udeležiti tega tečaja, naj vložijo svoje prošnje, oziroma prijave na oblastni odbor Podmladka dr. Rdečega križa v Ljubljani do 15. junija 1927. Prednost imajo one učiteljice, ki aktivno delujejo v Podmladku. Število udeležence se določi naknadno. O sprejemu se bodo dotičnice posebej obvestile. Zbera naj se dne 4. julija 1927 ob 8. uri dopolne na gospodinjški šoli »Mladika« v Ljubljani. Pripominja se, da se bodo taki tečaji vršili letos tudi v Beogradu in Zagrebu.

Tajnik: Fran Gabrček, s. r.

Rokotvorni pouk.

Vse potrebščine za KNJIGOVESTVO IN KARTONAŽO dobite najceneje v trgovini

„ŠAGRIN“ dr. z o. z. LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 6. (nasproti Hotela Union.)

A. & E. Skaberne, Ljubljana.

CEFIR

za srajce in bluze v veliki izberi!

